

WNIOSKI

z posiedzenia Zespołu do zaopiniowania projektu kompleksowego programu rozwoju eto w latach 1971-1975, powołanego Zarządzeniem Nr 1 Przewodniczącego KNiT z dnia 2 stycznia 1970 r., które odbyło się z udziałem zaproszonych specjalistów w Komitecie Nauki i Techniki w dn. 20.02.1970 r.

Wybrana na powyższym posiedzeniu Komisja Wnioskowa w składzie:

prof.dr hab.T.Peche /Katedra Org.Przetw.Danych w SGPiS/

- przewodniczący Komisji Wnioskowej

mgr inż. H.Chyrek - /B.PRETO/

mgr inż.R.Dąbrówka - /SOETO, V-ce Przew.PKAPI/

mgr inż.J.Karpiński- /IFD UW/

mgr inż. J.Knysz - /KNiT/

doc.inż.R.Marczyński- /CO PAN/

dr inż. A.Targowski - /ZOWAR/

mgr inż.J.Trybulski - /ZETO Wrocław/

prof.dr hab.St.Węgrzyn - /Katedra Automatyki w Pol.Sl./ -

przedstawia w oparciu o protokół z posiedzenia, jak również o własne notatki /w sprawach, których protokół nie oddaje/, następujące wnioski:

1. Przedstawiony do dyskusji projekt kompleksowego programu rozwoju informaryki w Polsce na lata 1971-75 /zwany dalej "programem"/ jest krokiem naprzód w formułowaniu koncepcji rozwoju informatyki i daje podstawy do dalszego doskonalenia programu. Zawiera w sobie elementy kompleksowości i jest przedstawiony w układzie, który nie budzi zastrzeżeń. Nie mniej jednak, jak wykazała dyskusja i zgłaszane wnioski szerokiego grona specjalistów, jak i zaproszonych gości

reprezentujących ośrodki resortowe, Polski Komitet Automatycznego Przetwarzania Informacji i prasę - program wymaga wprowadzenia określonych zmian i uzupełnień. Wynikają one z uwag szczegółowych zgłoszonych w toku dyskusji i usystematyzowanych według następujących grup problemowych dot.: systemów, sprzętu, ośrodków, nauki, nakładów, organizacji /patrz niżej pkt. A-F/.

2. Należy bardziej dokładnie sprecyzować cele podstawowe i cele z nich wynikające, aby dopracować powiązania np.:
 - a/ między systemami centralnymi i resortowo-branżowymi,
 - b/ między polityką zakupów sprzętu z zagranicy a produkcją krajową,
 - c/ między ośrodkami wiodącymi a innymi itp.

Pożądanym jest alternatywne ujęcie tego zagadnienia wraz z oceną nakładów i spodziewanych wyników, przynajmniej do wybranych przykładów. Konieczność alternatywnego ujęcia odnosi się zwłaszcza do okresu 1974-1975 oraz dalszych okresów planowania, albowiem dla okresów tych brak dostatecznie pewnych przesłanek precyzowania wniosków w sposób jednoznaczny. Brak ujęć alternatywnych i deterministyczny charakter programu nie znajduje w chwili obecnej podstaw. Natomiast dyskusja w pełni potwierdziła możliwość i bezwzględną nawet konieczność ściślejszego sprecyzowania części programu odnoszących się do lat 1971-73. Byłaby tu analogia z trybem planowania inwestycji dla przemysłów przetwórczych przyjętym na II Plenum KC PZPR.

3. Ocena realności części programu dot. lat 1971-73 byłaby ułatwiona, gdyby Biuro PRETO opracowało wraz z Programem syntetyczne sprawozdanie /z uwypukleniem osiągniętych efektów/ z wykonania Uchwały Rady Ministrów Nr 388/66 w sprawie stosowania maszyn matematycznych i analitycznych w gospodarce narodowej w latach 1966-70.

4. Należy usunąć wewnętrzne niezgodności i błędy w całości dokumentu. Tablice powinny zawierać wskaźniki procentowe. Niezbędne jest również uzupełnienie dokumentu o definicje używanych w nim pojęć.

A. Systemy

1. Obecne zaawansowanie prac nad centralnymi i terenowymi systemami informacyjnymi nie pozwala na formułowanie w tej sprawie konkretnych propozycji. Spośród głównych gestorów systemu centralnego zaawansowano prace tylko w GUS. W tej sytuacji można sobie pozwolić jedynie na bardzo ogólne i wariantowe zarysowanie przypuszczalnych układów przyszłego centralnego systemu informacji. Należałoby natomiast położyć nacisk na powołanie grup roboczych w KP, MF, GUS, CIINTE i w niektórych resortach oraz na koordynację ich pracy. Istotnym zadaniem byłoby również powiązanie z centralnym systemem systemów branżowych /preferowanych/.
2. Należy weryfikować zadania węzłowe pod względem zbieżności z jednej strony z zamierzonym modelem centralnego i terenowych systemów informacyjnych, a z drugiej strony - z kierunkami selektywnego rozwoju gospodarki. Należy tu np. uwzględnić MERE jako użytkownika, zwiększyć zadania i nakłady dla przemysłu chemicznego, bardziej dokładnie omówić systemy dla budownictwa i handlu jak również pilotowy wielodostępny system dla nauki /PAN/. Przydzielić ZOWAR-owi, a nie BSiP, system abonencki dla Warszawy.
3. Należy bardziej dokładnie przedstawić sposób przygotowania systemów dla: szkolnictwa, obliczeń numerycznych /dużych rozmiarów/ programowanego nauczania, projektowania graficznego, czynności wydawniczych, APPT, obrabiarek sterowanych programowo

itp., przewidując dla nich komórki wiodące, zatrudnienie i nakłady.

4. Należy przedstawić konsekwentną koncepcję konkretnego stosowania w systemach informacyjnych różnych technik obliczeniowych /od biurowych maszyn do liczenia począwszy/, podając dla każdej z nich umaszynowanie, nakłady i zatrudnienie w zależności od stopnia przygotowania użytkowników.
5. Należy podać listę /w ujęciu krzyżowym/ ważniejszych kierunków zastosowań i rozwiązań zawartych w programie 1971-75 /ośrodki, zatrudnienie, komputery itp./.
6. Prace nad transmisją danych powinny odbywać się w ścisłym związku z pracami nad systemami przetwarzania informacji. Organizacja takiej współpracy wymaga współdziałania między MM, ML i PRETO.

B. Sprzęt

1. Zakupy komputerów z KK należy podać przez określenie ilości i klasy wielkości, natomiast bez precyzowania dostawcy.
2. Należy dla systemów obiektowych przydzielać mniejsze komputery oraz przewidywać taką ich liczbę, aby użytkownik mógł je zagospodarować.
Mając to na uwadze, należy zweryfikować ilości maszyn przewidzianych dla poszczególnych ośrodków obiektowych.
3. Należy poprzeć postulat programu co do zabezpieczenia potrzeb w dziedzinie elektronicznych automatów obrachunkowych i małych maszyn cyfrowych do sterowania procesami technologicznymi stosownie do opracowywanego programu automatyzacji kompleksowej procesów w przemyśle.
4. Należy krytycznie ustosunkować się do koncepcji stosowania w obliczeniach numerycznych jako jedynych maszyn Odra 1204,

które pod względem zestawu i prędkości obliczeń nie nadają się do większych obliczeń naukowo-techniczno-ekonomicznych.

5. Program należy zaopatrzyć załącznikami w postaci map obrazujących resortowy i graficzny rozdział maszyn, biorąc pod uwagę ich koncentrację z punktu widzenia pożądanej wielkości ośrodków obliczeniowych /kryterium minimalizacji kosztów obsługi/ i zaznaczając ośrodki wiodące w przekrojach: branżowym, terenowym i tematycznym.
6. Należy podać koncepcję i rozwiązanie dotyczące: a/ przygotowania w sposób możliwie nowoczesny maszynowych nośników informacji, b/ zabezpieczenia produkcji krajowej materiałów eksploatacyjnych, c/ zabezpieczenia eksploatacji około 400 zestawów maszyn analitycznych.
7. W zakresie transmisji danych należy w programie ustosunkować się do kwestii, czy przesyłanie w 1971-75 odbywać się będzie w ramach województw czy między województwami /to jest zabezpieczenie/ oraz "co, do kogo i po co?" będzie się przysyłać. Ponadto należy podać bliżej zdefiniowane cele i kompleksowe zadania dla nowej dziedziny transmisji danych. Należy przyspieszyć rozwiązanie tego problemu.

C. Ośrodki

1. Sprecyzowania wymaga rola ośrodków /grup projektowych/ wiodących w systemach branżowych, terenowych i w zagadnieniach tematycznych. Należałoby przedstawić koncepcję ich rozmieszczenia: resortowego, i terenowego oraz określić termin opracowania docelowej sieci tych ośrodków. Prace te muszą być zsynchronizowane z pracami nad centralnym i terenowymi systemami. W tym względzie należy ustosunkować się do tych ośrodków, które obecnie mają charakter wiodący lub faktycznie przodujący /jak je dalej wykorzystywać?/.

2. Należy dopracować koncepcję rozmieszczenia i specjalizacji ośrodków wdrażających komputerowe układy automatyki biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia "IBRY" oraz niektórych specjalistycznych branż /np. chemia, hutnictwo, górnictwo/.
3. Należy dopracować /ukonkretnić/ koncepcję rozmieszczenia i specjalizacji ośrodków w zakresie: szkolenia kursowego, doskonalenia kadr, doradztwa organizacyjnego, projektowania oprogramowania uniwersalnego i specjalizowanego.
4. Należy bliżej przedstawić koncepcję dla ośrodków uczelnianych i międzyuczelnianych.
5. Należy zweryfikować rozdział komputerów zwłaszcza dla zadań węzłowych i pozostałych w układzie resortowym i terenowym z podaniem relatywnych wskaźników procentowych, w tym uwzględniających tempo wzrostu w programie 1971-75. Dodatkowo należy ocenić, na ile realne jest wykonanie programu z punktu widzenia dot.przyg.organizacyjnych i kadrowych.

D. Nauka

1. Problem badań w informatyce należy bardziej rozbudować, podając zadania dla istniejących placówek n-b resortowych i branżowych. Zadania te nie mogą być powtórzeniem już raz zdefiniowanych z racji obowiązków statutowych, a mają być takimi, które wynikają z informatyki. W tym celu należy przedstawić program wykorzystania istniejącego zaplecza n-b dla informatyki.
2. Należy wytypować ośrodki do prowadzenia badań i prac rozwojowych oraz przedstawić koncepcję ich wzmocnienia kadrowego i maszynowego.
3. Program szkolenia powinien wynikać z potrzeb systemów centralnych, zadań węzłowych i pozostałych oraz z potrzeb przemysłu /producenta/. Należy podać program w ujęciu alternatywnym. Należy położyć nacisk na szkolenie kadry kierowniczej.

4. Proponuje się aby przedmiotem działania Biura Studiów i Projektów SEID były w zasadzie tematy, dotychczas nie rozwiązane, a przynajmniej nie opracowane dostatecznie jak również zagadnienia metodyczne. Wynika z tego zasada wyprzedzającej roli tego Biura jako przyszłego zaplecza rozwojowego informatyki w zakresie zastosowań gospodarczych.

E. Nakłady

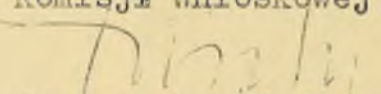
1. Celem uzyskania kryteriów zasadności wysokości zatrudnienia i nakładów program powinien zaproponować wstępne normatywy obsad personalnych oraz nakładów. Normatywy te powinny być opracowane dla ośrodków w typowych zastosowaniach. Normatywy te są niezbędne dla ew. korekty globalnych nakładów zamieszczonych w programie, a ponadto należy je uwzględnić w pracach organizacyjnych nad wszystkimi systemami informacyjnymi oraz dla ośrodków obiektowych.
2. Należy zweryfikować w programie podane efekty ETO w typowych zastosowaniach.
3. W oparciu o zweryfikowane dane dotyczące nakładów i efektów w latach 1971-75 opracować skonsolidowane zestawienie zbiorczych nakładów i efektów.

F. Organizacyjne

1. Komisja stwierdza jednoznaczność wyników dyskusji co do konieczności koordynacji, zarówno na odcinku planowania, jak i realizacji, kompleksowego programu rozwoju informatyki.
Organ koordynacyjny powinien uzyskać wyższą rangę, niż dotychczas, a jego działalność powinna opierać się na następujących ogniwach działających kolegialnie,

- a/ stały zespół opiniujący merytoryczną stronę programu informatyki zwłaszcza planów krótkookresowych, oraz oceniający ich realizację; do zakresu jego działania powinny należeć również opinie w sprawie międzynarodowej współpracy w zakresie zastosowania,
- b/ stałą Komisję Oceny Maszyn, przy czym należy zobowiązać przemysł do ściślejszego respektowania jej uchwał; ocena merytoryczna KOMMI i UW powinna obejmować również problemy współpracy międzynarodowej w zakresie sprzętu i oprogramowania.
- c/ Państwową Radę d/s Informatyki.
2. Koncepcja Zjednoczenia Informatyki /lepszą nazwą byłoby Zjednoczenie Usług Informatyki/ nie została podważona.
3. Należałoby przy tworzeniu aktów normatywnych sprecyzować różnice pomiędzy dotychczasową Uchwałą nr 18/64, a proponowanym ich nowym brzmieniem, z uwzględnieniem stopnia dotychczasowej realizacji przepisów i zaleceń w/w Uchwały.

Warszawa, dnia 01.03.1970 r.

Przewodniczący
Komisji Wnioskowej

Prof. dr hab. T. Peche